

Na osnovu člana 48 stav 1 tač. 3 i 8 Zakona o zaštiti na radu ("Službeni list RCG", broj 79/04), Ministarstvo rada i socijalnog staranja **donosi**

**PRAVILNIK
O USLOVIMA KOJE MORA DA ISPUNJAVA PRAVNO ILI FIZIČKO LICE ZA
OBAVLJANJE STRUČNIH POSLOVA IZ ZAŠTITE NA RADU I O POSTUPKU
ZA UTVRĐIVANJE ISPUNJENOSTI TIH USLOVA**

I OPŠTA ODREDBA

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi koje mora da ispunjava pravno ili fizičko lice (u daljem tekstu: poslodavac), u pogledu kadrova, organizacije, tehničkih i drugih uslova za dobijanje ovlašćenja za obavljanje stručnih poslova iz zaštite na radu, kao i postupak za utvrđivanje ispunjenosti tih uslova.

II POSLOVI IZ ZAŠTITE NA RADU ZA KOJE SE IZDAJU OVLAŠĆENJA

Član 2

Poslodavac, može dobiti ovlašćenje za obavljanje stručnih poslova iz zaštite na radu (u daljem tekstu: ovlašćenje) i to za:

- 1) reviziju (ocjenu) tehničke dokumentacije sa aspekta primijenjenosti preventivnih mjera zaštite na radu, tehničkih propisa i standarda, radi utvrđivanja obezbijedenosti zaštite zaposlenih u objektima za koje je urađena tehnička dokumentacija, za procese rada koji će se obavljati u njima,
- 2) osposobljavanje i provjeru osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih,
- 3) poslove iz člana 36 Zakona o zaštiti na radu (u daljem tekstu: Zakona),
- 4) pripremu akata o procjeni rizika, sa predlogom mjera za njihovo otklanjanje,
- 5) periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu,
- 6) periodične preglede i ispitivanja električnih i drugih instalacija i
- 7) ispitivanje uslova radne sredine (fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti, osvijetljenosti i mikrokline).

Ovlašćenje se može dobiti za sve ili pojedinačne poslove iz stava 1 ovog člana.

III USLOVI ZA IZDAVANJE OVLAŠĆENJA

Član 3

Poslodavac, koji obavlja reviziju (ocjenu tehničke dokumentacije) iz člana 2 stav 1 tačka 1 ovog pravilnika, mora imati u radnom odnosu najmanje pet stručnih lica za poslove zaštite na radu (u daljem tekstu: stručno lice), koji su različite visoke stručne spreme odgovarajućeg tehničkog i drugog smjera, sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci

i položenim stručnim ispitom za obavljanje poslova zaštite na radu (u daljem tekstu: stručni ispit).

Poslodavac koji je izradio tehničku dokumentaciju ne može vršiti reviziju (ocjenu) te dokumentacije.

Član 4

Poslodavac za obavljanje poslova osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad iz člana 2 stav 1 tačka 2 ovog pravilnika, u skladu sa metodama izvođenja osposobljavanja mora imati u radnom odnosu najmanje pet stručnih lica, koji su različite visoke stručne spreme odgovarajućeg tehničkog i drugog smjera, sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom.

Za obavljanje poslova iz stava 1 ovog člana, poslodavac mora imati u svojini ili zakupu opremu i učila u skladu sa metodologijom za stručno osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad.

Član 5

Ovlašćenje za obavljanje stručnih poslova iz člana 2 stav 1 tačka 3 ovog pravilnika, može dobiti lice koje ima visoku stručnu spremu smjera zaštite na radu ili drugog tehničkog smjera koji odgovara vrsti djelatnosti poslodavca u smislu člana 35 Zakona, sa najmanje tri godine rada u struci i položenim stručnim ispitom.

Član 6

Poslodavac za obavljanje poslova pripreme akata o procjeni rizika iz člana 2 stav 1 tačka 4 ovog pravilnika, u skladu sa metodologijom o načinu i postupku procjene rizika na radnom mjestu i mjerama za otklanjanje rizika ili svođenja na najmanju moguću mjeru mora imati u radnom odnosu najmanje pet stručnih lica, koji su različite visoke stručne spreme odgovarajućeg tehničkog i drugog smjera, sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom.

Član 7

Poslodavac za obavljanje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava rada i sredstava i opreme lične zaštite na radu iz člana 2 stav 1 tačka 5 ovog pravilnika, mora imati u radnom odnosu najmanje četiri stručna lica, koji su različite visoke stručne spreme odgovarajućeg tehničkog i drugog smjera, sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom.

Za obavljanje poslova iz stava 1 ovog člana, poslodavac mora imati u svojini ili zakupu sljedeću tehničko-mjernu opremu i to:

- uređaj za mjerenje sile koji odgovara karakteristikama radne opreme koju pregleda i ispituje (dinamometri odgovarajućih opsega - mehanički, hidraulični ili elektronski),
- obrtomjer,

- manometar (klase 0,6 - 1,5) sa više opsega,
- instrument za mjerenje mase,
- instrument za mjerenje vremena,
- instrument za mjerenje temperature i
- instrument za mjerenje dužine.

Za ispitivanje sredstava i opreme lične zaštite na radu primjenjuju se odredbe tehničkih normativa i standarda.

Član 8

Poslodavac za obavljanje periodičnih pregleda i ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija iz člana 2 stav 1 tačka 6 ovog pravilnika, mora imati u radnom odnosu najmanje dva stručna lica, od kojih jedno mora biti visoke stručne spreme elektrotehnike smjera energetike, sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom.

Za obavljanje poslova iz stava 1 ovog člana, poslodavac mora imati u svojini ili zakupu sljedeću tehničko-mjernu opremu i to:

- mjerni instrumenti (elektromehanički ili elektronski) za mjerenje impedanse petlje kvara u skladu sa JUS N.B2.763,
- megaommetar za mjerenje otpornosti izolacije električne instalacije sa obezbijeđenim jednosmjernim naponom (induktor) do 500 V,
- ommetar za mjerenje otpornosti jednosmjernim naponom od 4 - 24V u svrhu utvrđivanja neprekidnosti zaštitnog provodnika i provodnika za izjednačavanje potencijala, kao i postojanja galvanske veze između štice metalne mase i zaštitnog provodnika,
- strujna mjerna kliješta,
- mjerač jačine elektrostatičkog polja,
- eksplozimetar (za mjerenje koncentracije zapaljivih i eksplozivnih gasova u atmosferi),
- regulacione otpornike,
- mjerne sonde,
- izvore napajanja i
- ploču aluminijumsku za mjerenje otpornosti podova trouglastog oblika a prema standardu JUS N.B2. 761.

Član 9

Poslodavac koji obavlja poslove periodičnih ispitivanja uslova radne sredine (fizičkih, hemijskih, bioloških štetnosti, osvjetljenosti i mikroklima) iz člana 2 stav 1 tačka 7 ovog pravilnika, mora imati u radnom odnosu najmanje četiri stručna lica, koji su različite visoke stručne spreme odgovarajućeg tehničkog i drugog smjera, sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom.

Za obavljanje poslova iz stava 1 ovog člana, poslodavac mora imati u svojini ili zakupu sljedeću tehničko-mjernu opremu i to:

1. Za fizičke štetnosti (buka, vibracije i štetna zračenja osim jonizujućih):

- instrument za mjerenje buke, koji ispunjava zahtjeve standarda i tehničkih normativa,
- lični dozimetar buke koji ispunjava zahtjeve standarda i tehničkih normativa,
- instrument za mjerenje vibracije koji omogućava mjerenje u skladu sa standardima i tehničkim normativima,
- instrument za mjerenje UV zračenja koji omogućava mjerenje i vrednovanje UV zračenja u skladu sa standardima i tehničkim normativima i
- instrument za mjerenje niskofrekventnih elektromagnetnih polja koji ispunjava zahtjeve standarda i tehničkih normativa.

2. Za hemijske štetnosti (prašina, prašina u obliku vlakana, anorganski i organski gas i pare, materije koje zahtijevaju posebne analitičke tehnike):

- pipete za uzimanje uzoraka,
- oprema za uzorkovanje u tečnom i čvrstom stanju, odgovarajući nastavci i naprave za uzorkovanje (oprema za kondicioniranje filtera, filtri, absorbenti i reagensi),
- naprave za umjeravanje pipeta,
- ritmični hronometar ili drugi instrumenat za mjerenje vremena, kao i:

1) Za prašinu:

- inhalabilni i alveolarni dio npr: drvene prašine: gravimetrija,
- prašina kamena, kristobalita i talk: rentgenski difraktometar,
- metala: atomski absorpcijski spektrometar, polarograf, rentgenski fluorescentni polarizator, UV/VIS spektrometar, ICP instrument i
- kiselina, baza i soli: jonski hromatograf, potenciometrijski analizator, UV/VIS spektrometar.

2) Za prašinu u obliku vlakana:

- faznokontraksni optički mikroskop, rasterski elektronski mikroskop sa rentgenskim.

3) Za neorganske gasove i pare:

- potenciometrijski analizator, IR spektrometar, UV/VIS spektrofotometar, hemoluminiscentni analizator.

4) Za organske gasove i pare:

- gasni hromatograf,
- visokoodvajajući tečni hromatograf (HPLC) i
- IR spektrofotometar.

5) Za materije koje zahtijevaju posebne analitičke tehnike:

- hromatografi sa specifičnom detekcijom, masena spektroskopija.

3. Za biološke štetnosti:

- bezprašna komora, digestitor, termostati, hladnjaci, odnosno centrifugalne rashladne komore, vodene kapele, dejonizator vode, sterilizator (vlažni, suvi), stresanje, vakumska pipeta, pH metri, razne vage, magnetne mješalice električni vibrator, prenosni bunsen gorionik, različiti mikroskopi, boce sa N₂, CO₂, H₂, mješalice gasova, plinski gorionik,
- aparati za homogenizaciju, uzorkovaoci vazduha, prenosna vodena laboratorija, elektronski brojač bakterija odnosno kolonija, aparat za dijagnostiku

- mikroorganizama, elektronski mikroskop, ultracentrifuge, elektroforeze, spektrofotometar i
- oprema za: imunofluorescentne metode, enzimskoimunske metode (ELISA), imunske blot metode, metode množenja djelioca nukleinskih kiselina (PCR).

4. Za osvijetljenost:

- instrument za mjerenje osvijetljenosti: luksmetar.

5. Za mikroklimu:

- temperatura: termograf,
- vlažnosti vazduha: higrograf i /ili termohigrograf i
- brzine strujanja vazduha: anemometar ili tahograf.

Član 10

U dijelu laboratorijskih i drugih ispitivanja poslodavac može povjeriti dio poslova drugoj ovlaštenoj organizaciji ili laboratoriji pod uslovom da se međusobna prava i obaveze urede posebnim sporazumom.

IV POSTUPAK ZA DOBIJANJE OVLAŠĆENJA

Član 11

Poslodavac podnosi zahtjev za dobijanje ovlašćenja ministarstvu nadležnom za poslove rada (u daljem tekstu: ministarstvo).

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, dostavlja se:

- potvrda o registraciji u Centralnom registru Privrednog suda,
- opis poslova iz člana 2 ovog pravilnika, za koje podnosi zahtjev,
- opis poslovnih prostorija, pomoćnih prostorija, dokaz o vlasništvu ili zakupu,
- dokaz o svojini ili zakupu tehničko-mjerne opreme, evidenciju o tehničko-mjernoj opremi, dokaze o provjeravanju tehničko-mjerne opreme koju ima u svojini ili zakupu,
- ugovore o radu sa stručnim licima i dokaze o njihovom obrazovanju, radnom iskustvu i položenom stručnom ispitu i
- metodologiju i metode pregleda i ispitivanja sredstava rada i/ili ispitivanja radne sredine, i/ili ocjenjivanja rizika, i/ili osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad.

Član 12

O zahtjevima iz člana 11 ovog pravilnika, stručno mišljenje daje inspekcija rada.

Na osnovu mišljenja iz stava 1 ovog člana, ministarstvo utvrđuje da li podnosilac zahtjeva ispunjava propisane uslove za obavljanje stručnih poslova zaštite na radu i o tome donosi rješenje.

Protiv rješenja ministarstva ne može se izjaviti žalba.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana, može se pokrenuti upravni spor.

Član 13

Poslodavac koji je dobio ovlaštenje za obavljanje stručnih poslova zaštite na radu dužan je da obavještava ministarstvo o svim promjenama koje mijenjaju uslove na osnovu kojih je dobio ovlaštenje, a naročito u pogledu promjena u vezi sa stručnim kadrom i tehničko-mjernom opremom.

Član 14

Ministarstvo će rješenjem oduzeti ovlaštenje:

- 1) ako se prilikom inspeksijskog pregleda utvrdi da ovlašćena organizacija ne ispunjava propisane uslove u pogledu kadrova i tehničko-mjerne opreme,
- 2) ako poslodavac ne obavijesti ministarstvo o promjenama koje utiču na obavljanje stručnih poslova i
- 3) u slučaju nestručnog obavljanja poslova zaštite na radu.

Protiv rješenja ministarstva ne može se izjaviti žalba.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana, može se pokrenuti upravni spor.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 15

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o uslovima koje moraju da ispunjavaju ovlašćene organizacije, odnosno poslodavci koje vrše preglede i ispitivanja radne sredine, oruđa za rad i sredstava lične zaštite i osposobljavanje radnika ("Službeni list RCG", broj 4/99).

Član 16

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Broj: 1 - 8459

Podgorica, 4. novembra 2005. godine

Ministarstvo rada i socijalnog staranja
M i n i s t a r,
Slavoljub Stijepović